

Véget ért a főváros költségvetésének részletes vitája

A főváros törvényhatósági közgyűlése pénteken délután folytatta a jövő évi költségvetés részletes vitáját Karafiáth Jenő titkos tanácsos, főpolgármester elnöklésével. Némethy Károly tanácsnok az eddig elhangzottakra válaszolva ismertette, hogy a jövő évi költségvetésben 50.000 pengő szerepel a Vigadó tatarozására és rendbehozására a Vigadó Lotz- és Tahn-freskóit. A főváros vezetősége állandóan foglalkozik egy mozgókönyvtár felállításával. A polgármester a Balkán felé irányuló idegenforgalmi propagandát tartja fontosnak. Az obudai hajógyár szigetén nagyon szép újabb romokra akadnak és folytatják a középkori ásatásokat. A Magyar Művelődési Házának előadásait a múlt évben 165.734 munkás nézte meg. Megvalósítják az obudai Via Antiqua-t és a környező épületek homlokzatát összhangba hozzák a feltárt emlékekkel. Megvalósítják a budapesti népfőiskolát. A népsztrandok és népfürdők kérdéséről a polgármester javaslatára a nemcsokára az autonómia elé kerül.

Felkay Ferenc szerint a Városliget nagyon szép környezetet biztosít a Nemzetközi Vásár számára és számolni kell azzal, hogy évekig még ott is marad. Az, hogy a kormány lakásonként szabályozta a felhasználható tüzelőmennyiséget, lényegében pótolja a tüzelőszergy bevezetését. A főváros példaadóan jár elöl az építkezések terén. Az egyik szociáldemokrata bizottsági tag kifogásolta az elmúlt közgyűlésen, hogy a kerületi elöljáró a zsidók üzlethelyiségeit közérdek címén igénybeveszi. A tanácsnok erre közölte, hogy a kerületi elöljárók a fennálló törvényes rendelkezések értelmében járnak el és olyan esetben, amikor az iparúzó ipariogósi tv-nyája hatályát veszti, azt bevonják és köteleesség-szerűen rendelkeznek a felszabadult üzlethelyiségeknek más iparosok részére való átadása iránt. A kormány igyekszik a széles néprétegek érdekében olcsó szövetet és típuscipőket a széles néprétegek rendelkezésére bocsájtani. Megcáfolta azt az állítást, mintha a tüzelőszergykereskedők előtt sorállás volna. A főváros helyesli a kötött gazdálkodást, annak költségeit azonban nem vállalhatja. Zaitz László tanácsnok a gépészeti ügyosztállyal, Orbay Dénes főjegyző pedig a Székesfővárosi Alkalmazottak Segítő Alapjával kapcsolatos kérdésekre adott felvilágosítást. Több kisebb üzem költségvetésének elfogadása után megkezdtek az elektromos művek költségvetésének részletes vitáját.

Pásztor Imre az üzemek tulajdonviszálását kifogásolta, Nyáry Miklós pedig a tarifamódosítás jóváhagyását sürgette, mert emiatt kiesés lehet a költségvetésben. Jó lenne, ha

a nagyobb magánüzemek saját áramfejlesztésre rendezkednének be. Dicsérettel emlékezett meg arról a szociális gondoskodásról, amelyben az üzemek munkásait részesítik. Nevezzenek ki gyárgondozónőket mindazon intézményeknél, ahol kétszáznál több munkás van alkalmazva. Nagyobb intézményeknél sürgősen alkalmazzanak üzemi orvosokat. A közgyűlés ezután hozzászólás nélkül elfogadta a Gázművek költségvetését is, majd a Vízművek kerületi sorra. Hencz Lajos dicsérettel szölt a Vízművek előrelátó munkájáról. A gyógyfürdők és gyógyfürrások fejezeténél K. Császár Ferenc az alkalmazottak státuszrendezési ügyéről beszélt. A főváros sajátítsa ki a Horthy Miklós-ut 7. számú ingatlan a Gellért-szálló fürdő továbbfejlesztésére. A Szent István-forrás bővízének felhasználásával a Széchenyi-fürdő mellett hatalmas népsztrandot és fürdőt lehetne létesíteni.

A Községi Élelmiszerárúszító Üzem költségvetésének tárgyalása során Laczkó Sándor megállapította, hogy az üzem soha olyan népszerű nem volt, mint ma. Miklós Ferenc kijelentette, hogy az élelmiszerüzemnek orszárlánrésze van abban, hogy a közellátás nagyobb nehézségekkel nem küzd. Ezekben a válságos időkben elő kell segítenünk az üzem terjeszkedését és fejlődését, már csak azért is, mert ez szálit a kórházaknak, klinikáknak és sok más intézménynek. Hozzászólás nélkül elfogadták a községi kenyérgyár költségvetését, majd a lóhúszem fejezeténél Laczkó Sándor szöalt fel ismét. Ma már egyike a legfontosabb élelmiszeri cikkeknek a lóhús, ezért a főváros, ha kell, még áldozatok árán is gondoskodik megfelelő készletekről. A kisebb vállalatok költségvetésének elfogadása után Miklós Ferenc a legnagyobb elismeréssel nyilatkozott a Kisipari Hitelintézet Rt. áldásos tevékenységéről. Fejlesszék tovább a hitelintézetet és rendelkezzen nagyobb tőkével. A továbbiakban megszavazták a Magyar Sertésziláló és Husipari Rt. költségvetését is.

A BSZKRT költségvetésénél hosszabb vita volt. Millok Sándor után Szántay István kérte, hogy az iskolai időt az eddigi félkilenc helyett kilencre tegyék, a gyárak és üzemek munkarendjét lépcsőzetesen állapítsák meg és szaporítsák a villamoskocsikat. Pásztor Imre nem akar tarifaemlést.

Az elnökölő Morvay Endre alpolgármester Pásztor Imrét, az autóbuszüzem vezetését sértő és alaptalan kijelentéséért rendreutasította. Lévai Sándor utolsó szönek volt. Ezzel a költségvetés részletes vitája este tíz órakor véget ért. A legközelebbi közgyűlés 11-én délután négy órakor lesz.

144 éves a Gerbeaud A Kuglerék utja Soprontól Pest-Budáig

Mikor az ember azokat a szép, finom metszeteket, színes litográfiákat nézi, amelyek a régi Pest-Buda arcúlatát varázsolják vissza az emlékező ember lelkébe, önkéntelenül élettelt telítődnek a képek, látjuk mögöttük a kihalt patricius családok nemzedékeinek lüktető mozgását s valahogy elmerülünk ebben a történelemmé vált életformában, amelyről talán nem ok nélkül hiszszük, hogy szebb volt, tisztább és nyugodalmasabb, mint a miénk.

A pestbudai patriciusok nem rohantak százhuszas tempóval, áramvonalas luxusautókra, megelégedtek két pompás pejjel húzott landauerrel is. Ha seritalra voltak szomszások: csak beléptek a legközelebbi kapun, amely fölött ott lobogott a gyaluforgács céger s ha egy kis tereferére volt kedvük, nem káváháza mentek, hanem beültek egy jönevű cukrászda szalonjába, amilyen volt Pesten, a József-téren, Kugler Antal üzlete.

Nevezetes ember volt ez a Kugler Antal. Édesatyja, Jakab, egy most előkerült okmány szerint — amely Sopron szabad királyi város 1797. évi tanácsjegyző-könyvének II. kötetében a 2312. iktatószámot viseli — már 1797-ben polgárjogot nyert Sopronban, ugyanott cukrásziparendély alapján üzletet nyitott.

Kugler Antal atyjától örökölte a soproni üzletet, azt a nemes város rangos társadalmi találkozóhelyévé fejlesztette. Majd mikor szalonjának híre, süteményeinek gazdag választéka túlnőtt egy vidéki város igényein,

1847-ben Pestre jött és itt a József-téren bérelt helyiséget. Fiát, Henriket, már külföldre küldte, hogy a leghíresebb műhelyekben tanulja ki a cukrászmesterséget. Kugler Henrik 1852-ben, külföldi utjáról hazatérve átvette atyjától a nagyhirű üzletet majd áthelyezte a Gizella-térre.

Harmincegy éven át fejlesztette mind színvonalasabbá ezt a cukrászdát, amely már korában is a magyar társadalmi és politikai világ legkedveltebb találkozóhelye volt. Iparának s a régi Pestnek büszkeségére harmincegy éven át vezette kitünő szakutadással az egyre fejlődő Gizella-téri üzletet, ekkor, 1883-ban vonult nyugalmába, átadva a patinásirű céget egy Genfből jött kiváló szakembernek, Gerbeaud Emilnek.

Itt kapcsolódik össze a magyar cukrászipar két legnevesebb dinasztiájának története: Gerbeaud Emil a legszelebb alapokon folytatta azt, amit a Kuglerék kezdtek, csakhamar világhírré tettek szert azok az izléses kis faládikába csomagolt bonbon- és cukrászkülönlegességek, amelyek egy egészen új igényt, izlést teremtettek meg a rohamosan fejlődő város életében. Csoda-e, hogy Gerbeaud Emil üzlete a magyar főnemesség és társadalmi élet legfontosabb találkozóhelye lett. Ide jártak és pedig sűrűn jártak ide Deák Ferenc, a haza bölőse, Andrassy Gyula és Zichy Jenő grófok, majd mindennap megfordultak itt a Pesten tartózkodó királyi hercegek, sőt a fenkölt szellemű magyar királyasszony, Erzsébet is gyakran fordult meg a pesti cukrászdában.

Dixième année de la
Nouvelle Revue
DE HONGRIE
Président du Comité de Rédaction:
BARON B. LÁNG
Novembre 1941
Les frontières de la Slovaquie

Panslavisme et bolchévisme (Auguste Miskolczy)
La frontière méridionale de la Slovaquie (Cic Etienne Révay)
« Culture politique » des Etats balkaniques (Paul Gosztonyi)
Politique hongroise au XVIIIe siècle (Jean Kosa)
Les prélat hongrois et leur oeuvre d'urbanisme au cours du XVIIIe siècle (Géza Eniz)
Un peuple qui se révèle en poèmes (Jules Illyés)
Trois contes populaires (S. S.)
Guillaume Aba-Novák (Nicolas Hubay)

Le Sud-Est Européen
Chronique du mois
Les Comans (Etienne Györfy) —
Henri Tronchon (Béla Zolnay) —
La Suisse et la Hongrie (François Gachot) — L'exposition d'art transylvain (Etienne Lakatos)
La presse et les revues
Évi előfizetési ár: 30 P
VI, Vilmos cs.-út 3.

Alig husz embert foglalkoztatott az üzem, mikor Gerbeaud Emil annak vezetését átvette, ma a tisztviselők és munkások száma közel jár a félezerhez. Olyan hatalmas pályát futott be ez a cég az ipari Magyarország történetében, amelyre sem azelőtt, sem azóta nem találunk példát a rokonszakmákban. Gerbeaud rendkívüli eredményeit ismételtelen tüntették ki nemzetközi szaktekintélyek, 1885-ben diszoklevél, a millenáris kiállításon állami aranyérem, 1889-ben a brüsszeli és 1900-ban a párisi világkiállítás zsűritagsága mind egy-egy kiemelkedő elismerése volt nemzetközi hitelének, hírnevének. A császár-királytól megkapta a Ferenc József-rendet s a párisi világkiállítás alkalmából a francia becsületrenddel tüntették ki.

Ithon nemzedéket nevelt a mesterség szeretetére s ez a nemzedék minden szeretőjébe beleöntötte abba a nagyszerű ünnepségbe, amellyel 1909 november 18-án a felszázados jubileumát ülo Gerbeaud Emilét köszöntötte a szakma, az ipari közelet s az egész magyar társadalom.

A Kugler- és Gerbeaud-cég összefüggő nagy története ime ez volna napjainkig. A mult egy finom metszet, a jelen egy ragyogó bizonyosság, hogy az igazi tehetség, akár milyen pontra állítsa is az élet, érvényesülni tud, példát tud mutatni és értéket tud szolgáltatni a nemzet élete számára.

S most, amikor a Sopronban megtalált egykoru irás alapján megváltozik a legnagyobb magyar cukrászszalon alapítási éve, kijavítják a Gerbeaud-dinasztiá cégétábláján az alapítási évszámot és aranyló betűkkel felkerül a rég porladó soproni Kugler Jakab iparkezdésének esztendeje: 1797, egy pillanatra érdemes megállni az embernek, aki villamos vonaton jár és százhuszas tempóval rohog áramvonalas kocsin, s elgondolkozni. A szépségekről, hangulatokról és finomságokról, amelyek nem csak egy jó könyvben, pompás festményben, zengő dalban élnek bennünk, hanem sokszor egy meseteri fantáziával teremtett apró csokoládé vagy habos csodában is, amelyet kifejez a fogalomná vált szó: Gerbeaud...

Magyar hősök

Elszigetelt helyzetében a bátorság és rendületlen kitartás szép példáját mutatta a szovjet ellen vívott harcok során Szivós László karpaszományos tizedes. Századparancsnokától azt a parancsot kapta, hogy harmadnagával csapatától nagyobb távolságra kiküldve, foglaljon állást egy teljes áttekintésű biztosító ponton és ott biztosítsa kötelekének szárnyát. Szivós László két emberével dicséretreméltoan teljesítette ezt a parancsot. Kevés idővel után, hogy a megjelölt pontot elfoglalta, olyan erős tüzerségi és gyalogsági tűz alá került őrsével s a közöttük, valamint kiküldő köteleké közötti területet egész nap olyan pusztító tűz alatt tartotta az ellenség, hogy a biztosító őrsző utbainditott összekötők nem tudtak keresztülhatolni ezen a tűzfalon. Szivós László karpaszományos tizedes őrsével együtt teljesen elszigetelt helyzetbe került és egész napon át, majd pedig éjszaka is éberen biztosította a magyar kötelek szárnyát. A reggel előretörő lovasságnak értékes adatokat szolgáltatott, elősegítve annak a községnek elfoglalását, amelynek szélén biztosító feladatát az előtte való napon és a rákövetkező éjszakan át rendületlenül teljesítette. Bátor magatartásával fényes példáját adta a parancsteljesítésnek, kitartásával pedig nagy vesztésektől mentette meg a később bevonuló lovasságot. (MTI)

TÉSEK

lon kívül a KSV. Menetjegy Iroda városi Könyvtáralon
fillér. — Siső és Legkisebb hirdetés nyben részeseülnek. hétékőznap
inféle
vasók közül kinek szleges akatásakája, polg. kisfiu részére. jelige alatt a ki-

Házirtási állás
JÓLELKU urasági szakácsnő ajánlkozik puztára, magánoshoz is, 15-re. Vadász-utca 23., I. 11. 20244

Szőnyeg
Veszek
PERZSASZÖNYEGET
legmagasabb árban.
Telefon: 428-707

A legirissebb regge'i lap
A NEMZETI UJSÁG

Lakás takarításért

KIADOK lakást takarításért. Török, Lotz Károly-u. 5/a., fsz. 2. Jelentkezni lehet szombaton d. u. 5 és 7 között. 20238

Mindig időszerű
Kinizsi Andor
vidám regénye
Igy kell férjhezmenni!
Kapható a könyvkereskedésekben

Ruházkodás

HASZNÁLT női télikabát eladó. Cim: VIII., Baross-tér 13., I. 10. délelőtt 11-2-ig. 20236

Zongora
Zongorát vesz
Sternberg hangszergyár Rákóczi-ut 60
Uas- és rézbutor
GYERMEKKOCSI, gyermekágy, babakocsi, gyermekszék legolcsóbban Prohászka gyárból, Gróf Zichy Jenő-utca 46. Flók: Ullői ut 7.

Spor
ZUNDAPP 500 cm K. uj motor-kerékpár lengyeltől eladó. Keszthely Jókai 19. 20243

Pénteken
reggel mindenütt megvásárolhatja kedvenc hetilapját a
KÉPES KRÓNIKÁT
Ára: 20 fillér.